GAZETA KRAKOWSKA

No. 44.

We Srodę Dnia 30. Maia 1804.

Z Wiednia d. 23. Maia.

Z Wenecyi donoszą pod d. 9t. m. — W przeszłą niedzielę w patryarchalnym kościele S. Piotra z Kastelo, poświęcone zostały przez biskupa Koorli, Kardynała Perruzzi, chorągwie nowo utworzonego z Dalmatow morskiego batalionu. Waleczny ten narod wiecznie pamiętać będzie, że na tey uroczystości przytomnymi byli Arcy Xżę Jmc Jan, pełnomocny C. K. nadworny kommissarz hrabia Bissingen, jenerał iazdy hrabia Bellegard i mnogość ślachty, i że szanowne małżonki powyższych dwoch hrabiow trzymały te chorągwie przy poświęcaniu. Sławny mowca, X. Lodi Dominikan, miał przy tey uroczyści piękną, pełną mocy i patryotyczną mowę. Obie chorągwie były bogato szytemi wstęgami od powyższych Dam przyozdobione z napisami: *Di Virtu segno — Di Vittoria pegno.* (Znak waleczności — zakład zwycięztwa) *Non te negabo* (Chocbym miał umrzeć nie opuszczę cię). Zręczność, z iaką młodzież tych batalionow pod dowodztwem swego kommendanta podpółkownika Vasquez, różne odbyła obroty, powszechnie była dziwiona, i naywiększe na przyszłość obiecywała nadzieie. Po skończoney uroczystości powrocił Arcy Xżę Jmć do swego pałacu, gdzie wiele woyskowych i cywilnych zaprosił osób. Po popołudniu używał wodney przeiazdzki po wielkim kanale del Giudecca, a w wieczor udał się po drugi raz na wspaniale oświecony teatr della Fenice. W poniedziałek dawał hrabia Bissingen dla wszystkiey ślachty schadzkę, na którey przeszło 100 Dam się znaydowało. Arcy Xżę Jmc przyozdobił ią swą obecnością, i z czułością przyiął dowody przychylności do Nayłaskawszego Cesarza i całego Nayiaśnieyszego Cesarskiego Domu, które Wenecyanie tak w tey, iako i w każdey inney okazyi staraią się okazać. Wczoray d. 8 o godzinie 1 po południu z powszechnym żalem wszystkich opuścił nas Arcy Xżę Jmc ziadłszy śniadanie u hrabiego Bissingen; udał się do Treviso i obozu pod Lavadina; stamtąd poiedzie do Udine, potem przez Pontafel do Karentyi, a stamtąd przez góry do prowincyi Belluno, i d. 27 powroci nakoniec do Treviso. Terra ferma będzie miała przez kilka tygodni szczęście cieszyć się obecnością Arcy Xcia Jmć, ponieważ zamyśla całą obiechać. Aż do Mestre odprowadzało Arcy Xcia Jmć wiele statkow i niezliczona moc gondołow; pomiędzy statkami znaydował się ieden złotniczy, przedziwnie ich sztuką przyozdobiony. Przed wyiazdem udarował Arcy Xżę Jmć hoynie wszystkie o-

soby, które mu iakie uczyniły przysługi, i tak Krol. sekretarza Molosi udarował łaskawie pięknym z repetycyą złotem zegarkiem.

Z Brynu d. 22. *Maia.*

Posiłkowe woyska Deiow belgradzkich, Kersialowie, wyłamali, podług listu ztamtąd pod d. 10 t. m. 6 magazynow baszy, i wszystką z nich żywnośc sobie przywłaszczyli. Obruszali się zawsze przeciw Deiom, że ich uwiedli, iakoby: tylko z garstką buntownikow do czynienia mieli, a tu tysiące uzbroionych ludzi przeciw nim staie. Dali się wszelako złotem nakłonic, iż d. 6 wyruszyli z Janczarami przeciw powstańcom, i bili się z korpusem powstańcow aż o 3 mile od Belgradu; lecz z zemsty, że utracili do 50 ludzi w zabitych i 16 w poymanych, zapalili w powrocie cztery mieysca. Teraz gotuią się na nowo udać się wodą do Posorowcow i tam powstańcow attakować; ale ci ostrzeżeni o ich przedsięwzięciu, przygotowali się na ich przyięcie.

Mamy wiadomość, że familiie tureckie, które z Szabaczu miały bydź do Bosnii przewiezione, zostały w drodze od łotrow napadnione, złupione i znieważone, tak iż biedni ci ludzie na wpół obnażeni musieli dalszą podroż pieszo odbywac.

Daley zapewniaią, że Semeodria pod takiemi samemi iak Szabacz poddała się powstańcom warunkami. Do 100 Turkow z swemi familiiami otrzymali wolnośc udac się na doł ku Widynowi.

D. 10 odprawiło się naradzenie miedzy naczelnikami powstańcow i Belgradzanami w celu poiednania się w dobry sposób; ale, że z strony Belgradu sami tylko stronnicy baszy przybyli lub tacy ludzie, którzy sobie pokoiu życzą, a stronnicy Janczarow własnie pod czas tych naradzeń wycieczkę uczynili i pobliską okolicę podpalili, co bardzo Serwianow roziątrzyło, ciężko zatem, aby mogło przyśdź do zgody.

Z Petersburga d. 1. *Maia.*

Dwor nasz zawdział na 7 dni żałobę po Xciu Enghien, za którego także w katolickim kościele exekwiie odprawione zostały.

Nasza dworska gazeta mieści w sobie co następuie:

" Minister sprawiedliwości, aktualny tayny radca i kawaler, Xżę Wasilewicz Łopuchin, przeczytał dyryguiącemu senatowi kopiią pisma J. Imp. Mci do aktualnego taynego radcy hrabi Markowa pod d. 15 Lutego, w tey osnowie: — Hrabio Arkady Iwanowiczu! Odwoławszy WPana na Jego prożbę z poselstwa w Paryżu, gdzie z zupełnem moim ukontentowaniem odbywałeś gorliwie Twoie urzędowanie, miło mi iest oddać Jego tam postępowaniu zupełną sprawiedliwośc, i powtorzyc Ci tak za nie, iako też za Jego usiłowania o dobro służby wdzięcznośc moią. Chcąc okazać WPanu nowy dowod moiey przychylnośc, rozkazałem, aby Mu od czasu przybycia Jego do Rossyi, poki nie nadarzy się pora do użycia WPana, stosownie do Jego wysokich zdatności, z dochodow poczty wypłacano corocznie po 12,000 rubli, a za Jego koszta podroży z Paryża, aby Mu raz na zawsze 12,000 rubli z skarbu wypłacono; pensyą iako minister będziesz od czasu swego powrotu odbierał z kollegium państwa do zagranicznych interessow.",

D. 26 Kwietnia Newa zrzuciła po 160 dniach zamarznienia lod i zerwała most pływaiący. Lod iuż spłynął, kommunikacya z różnemi częściami miasta iest łodziami utrzymywana. Do Kronstadtu żaden iednak okręt ieszcze nie nadszedł, ponieważ morze nie zrzuciło ieszcze lodu.

Minister wewnętrzny hrabia Kotszubey,

wyiedzie dla poratowania nadwerężonego zdrowia przez ustawiczne prace w swoim wydziale, które powiększey części sam odbywa, na czas iakiś do dóbr swoich lub do pobliskich kąpieli.

Doktor Willich, który z Londynu do Charkowa na professora poiechał, umarł tam po krotkim bawieniu.

Imperator Jmć wyznaczył znowu 2 mill. rubli na założenie 5 nowych ustanowień dla edukacyi płci żeńskiey, które równie iak dawnieysze pod zarządzeniem Imperatorowy Matki zostawać będą, a z których 1 będzie założone w mieście Moskwie, 2gie w Charkowie, 3cie w Kazanie, 4te w Kiiowie, i t. d.

Cały dowoz w roku 1802 z Czarnego i Azofskiego morza wynosił 2 mill. 54,789, a wywoz 2 mill. 986096 rubli, wywoz zatem przewyższył przywoz o 931,307 rubli. Na Kaspiskim morzu wynosił przywoz 666,044, a wywoz 89,984 rubli, przywoz zatem o 576,060 rubli przewyższał wywoz. Ważnieyszym artykułem przywozowym był surowy iedwab, który w Rossyi wyrabiaią, a naywiecey w mieście Moskwie.

Dworska gazeta umieszcza także pismo J. Imp. Mości do teraźnieyszego woyskowego rządcy w Rydze, hrabi Buxewdena, który dotąd zasiadał w kommissyi do urządzenia opłat miasta Petersburga. J. Imp. Mość odebrawszy od niego rapport o ukończeniu interessow stolicy, oświadcza mu swoie z tey miary ukontentowanie, i pozwala, ażeby na mieysce, gdzie go Jego Naywyższe zaufanie wezwało, wyiechał, nie wątpiąc wcale, że na tym nowym urzędzie zasłuży na nową J. Imp. Mości przychylność.

Z Kopenhagi d. 5. Maia.

Wiedzey z tuteyszych gazet czytamy następuiący list z Boulogne pod d. 19 Kwietnia,

" W porcie tuteyszym stoi 1200 statkow, z których każdy ma 3 armaty 24 funtowe, i rozmaite promy o 12 armatach, haubicach, mozdzierzach; te są przeznaczone stawać przed portem, gdyby nieprzyiaciel chciał przystąpić do attaku. Do tego przydać ieszcze należy niezliczoną liczbę pinkow, galiotow, i przewozowych statkow uzbroionych i w gotowości, zabrać za pierwszym skinieniem 80,000 woyska, obozuiącego przed murami miasta. Bawiłem się dni 5 w Boulogne, widziałem wszystko i za prawdę tego co piszę, zaręczyć mogę. Myślą zakładać dwa nowe porty w Ambleteuse i Vimereux; w tym ostatnim znayduie się iuż 400 uzbroionych płaskich statkow, Trudno poznać Boulogne w pośrod wrzawy tylu ludzi i tłumu okretów. Kale, Grawelina, Dunkierka, i Ostenda są także natłoczone okrętami przewozowemi, i płaskiemi statkami. Batawskie okręty zbieraią się wszystkie do Ostendy, dokąd iuż zawinęło 180 statkow opatrzonych armatami. Słowem wszystko się sposobi do lądowania. Zołnierze i maytkowie naylepszym są ożywieni duchem. Z niecierpliwością czekaią na znak do odiazdu. Mnie zaś zdaie się, iż to nie nastąpi tak prędko, gdyż zapewuiaią, iż cała flota do lądowania przeznaczona, ma się składać z 9800 statkow, i że lądowanie nie nastąpi, poki te statki zebranemi nie będą. To pewna, że płacą wszystkim dobrze, że pieniędzy iest dosyć, że wszyscy kontenci, i że nakoniec naylepsza panuie karność w woysku tak lądowym iak morskim. „

11 Kupieckich okrętow, otrzymało iuż paszporty Królewskie w łacińskim ięzyku, na podroż tegoroczną do wysp amerykańskich.

Między 27 Kwietnia i 4 t. m. przeszło Sundem 231 kupieckich okrętow. Angielska flota kupiecka z blisko 400 żagli złożona, przypłyneła do Hornbek, lecz dla wiatru przeciwnego stanąć ieszcze pod Helsingör nie mogła.

)(

D. 26 Kwietnia szalupa woienna Angielska Spedy, popłyneła na powrot do Londynu. Kapitan iey Pigot, kazał wybierać na kupieckiey flocie maytkow do służby zdatnych i niedaleko Helsingör schwytał 2ch angielskich chłopcow okrętowych.

Z Paryża d. 9. Maia.

Domyślaią ſię, że namaszczenie nowego Cesarza Francuzow naſtąpi d. 14 Lipca w głownym kościele P. Maryi przez papiezkiego legata Kaprara.

Dziś przybył tu gońcom roſſyyskim P. Baykow z Petersburga, i miał ważne przywieść depesze. Familiia Diwoffa i Xcia Trubeckiego iuż ſtąd wyiechała.

P. Montgaillard kazał w Dzienniku liońskim umieścić artykuł, w którym wyraża: " Wydrukowany w tym mieſiącu *Pamiętnik o zdradzie Pichegru w roku* 3, 4 *i* 5 był przezemnie w roku 6 w Hamburgu napisany. Oddałem go w tymże roku tamteyszemu pod ow czas miniſtrowi francuzkiemu, Ob. Roberjot. Byłem na ow czas tak niebezpieczno chory, iż zwątpiłem o sobie, i powiększey części winienem przywrocenie mnie do zdrowia ſtaranności lekarza Menuret. Będąc bliski grobu, chciałem przynaymniey na końcu życia wynadgrodzić moie błędy i usłużyć moiey oyczyznie. Rozumiem, że to nie znaczy odmieniać partyi, i na wszyſtkie przeciw mnie zarzuty odpowiem. Nigdy nie służyłem dyrektoryatowi, ani od niego wziąłem iakowe pieniądze. Powyższy pamiętnik był przez Ob. Roberjot w roku 6 francuzkiemu rządowi przesłany, i od tego czasu leżał w iego archiwach. Rząd uznał teraz za potrzebne ogłosić go, i ia mu zupełną przyznaię rzeczywiſtość. Mylne zatem ieſt mniemanie, iakobym ten Pamiętnik po aresztowaniu Pichegru i Moreau napisał, &c.,,

Nie miło tu patrzą na zgromadzaiące ſię na granicach Hanoweru korpusa na rewiie; ieden przeto dwor odmienił iuż swoy zamiar.

Liſty z Baiony mowią: Angielski poseł w Madrycie żądał paszportow do wyiazdu. lecz to zupełnie ieſt fałszywa pogłoska i ſtąd urosła, że angielski poseł P. Frere, dawniey oświadczył był, iż będzie przymuszony opuścić Madryt, ieżeli na angielskie żądanie nie będzie miany żaden wzgląd. Szło iak wiadomo o sprzedawanie w hiszpańskich portach, czynionych przez Francuzow zdobyczy angielskich.

Wyrok senatu względem dziedzicznego cesarſtwa ma ieszcze, iak tuteysze pisma mowią, w tym tygodniu zapaść.

Ciało prawodawcze będzie na dniu 14 Lipca nadzwyczaynie zwołane, który z wielką okazałością obchodzony będzie i nową oznaczy epokę.

Ze wszyſtkich mieysc nadchodzą teraz adreſſy do Bonapartego z życzeniem od armiiow, publicznych urzędnikow i obywatelow, aby przyiął dziedziczne Cesarſtwo. Z pomiędzy wszyſtkich wielkich miaſt francuzkich Lyon naypierwey ſię oświadczył za dziedzicznym rządem.

Do woyska wydano rozkaz, aby żaden woyskowy nie oddalał ſię bez wyższego pozwolenia nad dzień dłużey.

Do Marsylii zawinęło 20 hiszpańskich okrętow z cukrem i innemi osadowemi towarami.

Angielska flota, która ieszcze dnia 3 około Tulonu krążyła, składa ſię z 17 liniiowych okrętow i 8 fregat.

Hiszpański ambaſſador admirał Grawina przybył iuż do Paryża. Gdy przez Bordeaux przeieżdżał, był tam wyſtrzałami z armat powitany.

D. 2 Maia przy Sables d'Olonne pokazała ſię liczna angielska flotta, która ku połud-

nio-wschodowi płynęła. Dniem wprzody słyszano tam mocne z armat ſtrzelanie.

Z Hagi d. 15. *Maia.*

Oboz z francuzkich woysk złożony, ma ſię w przyszłym tygodniu na rowninach między Utrechtem i Amersfortem uformować. Mowią także o innem obozie maiącym ſię do wyprawy w północney Hollandyi z woysk hollenderskich zebrać. Każdy z tych obozow ma ſię z 10,000 ludzi składać. Jenerał Marmont dopiero na końcu t. m. do Utrechtu wyieżdza.

D. 7 zamknięte zoſtały w Amſterdamie bramy i rogatki. Zaraz rozgłoszono, że wyprawa wychodzi; lecz to niepotwierdziło ſię; zdaie ſię owszem, że podeyrzanych szukano osob, bo dniem wprzody udała ſię iedna osoba od francuzkiego poselſtwa do Amſterdamu.

Gdy przez pożyczkę na 40 mill. wydatkow tegorocznich, nie zebrano tylko 30 mill. zatem brakuiące 10 mill. do nadzwyczaych tegorocznich wydatkow, maią bydź przez nadzwyczayny pobor po 2 od ſta od dochodow wybrane.

Do Texlu przybyło z Anglii 48 ludzi bywszey załogi naszey w Demerarze i 293 ludzi tamże będących, ktorzy ſię pod brzegami portugalskiemi rozbili. Woyska te ſtaną załogą w Naarden.

W Bruxelli buduią nową bramę, ktora prowadzi do kupionego od rządu przepysznego zamku Laeken, i nazywać ſię będzie bramą Bonapartego.

Miniſter woienny Berthier iuż do Paryża powrocił.

Podług liſtow z Surinamy pod dniem 30 Stycznia bardzo w dobrym pod ow czas ta osada zoſtawała ſtanie, i nowy jenerał Beranger obiął iuż tam był rządy.

Pruski gabinetowy goniec przebiegł przez Bruxelli do Paryża.

Pogłoski, iakoby Werſſal był przeznaczony na mieszkanie dla przyszłego Cesarza Francuzow i sztuczne wytryskanie wod w Merli było naprawione, zdaią ſię ieszcze bydź zawczesne.

Tuteysze pisma mówią, iż koronacya Bonapartego na Cesarza w Reimſie odbywać ſię będzie, gdzie ſię dawniey Krolowie Francuzcy koronowali.

Wiadomości z Londynu do 9 t. m. nic w sobie ważnego nie mieszczą, i powtarzaią tylko dawnieysze donieſienia.

Od Menu d. 12. *Maia.*

W Moguncyi woyskowość, cywilni urzędnicy i duchowieńſtwo podpisali adreſſy do Bonapartego za dziedzicznym Cesarſtwem i przez gońcow do Paryża posłali. Przy podpisywaniu onych dano z armat na wałach ognia. Nadreńskie departamenta podobneż adreſſa uchwaliły.

Król Szwedzki udarował znacznie aktora Hochkirch, autora sztuki teatralney *Guſtaw Adolf, czyli zwycięztwo pod Litzen.*

W czaſie kiedy iedni przeznaczaią Lucyana Bonapartego rządcą Parmy i Placencyi, robią go inni Krolem Lombardyi.

W Osnabruk pod czas nabożeńſtwa w pierwsze święto zmartwychwſtania pańskiego, po upadnieniu na ¼ ſtopy śniegu, uderzył piorun z wielkim grzmotem w kościoł S. Katarzyny; ale przecie żadney nie zrobił szkody. Spuścił ſię około organ na doł i opalił iednemu chłopcu policzek. O 200 krokow od kościoła znaydował ſię francuzki prochowy magazyn z 40 do 50,000 cent. prochu; ale tam piorun niedoszedł.

Z Rzymu d. 28. Kwietnia.

Jenerał dywizyyny Dombrowski, jenerał inspektor iazdy włoskiey przybył do naszego miasta w towarzystwie swego adiutanta kapitana Hauke; ci dway officyerowie przedstawieni byli Oycu S. i po krótkim zabawieniu w naszym mieście udadzą się do królestwa neapolitańskiego dla odprawienia ćwiczeń woyskowych iazdą włoską i polską.

Ostatniey niedzieli kardynał Fesche obiął uroczyście kościół S. Maryi od zwycięztwa, którego tytuł był mu naznaczony od Oyca S. do iego kardynalstwa. Poczem powróciwszy do swoiego pałacu kazał rozdać pieniądze pomiędzy ubogich w mieście i dał wspaniały obiad na 40 osob.

P. Gandolphe sekretarz legacyi francuzkiey przy S. Stolicy, przybył do tuteyszego miasta d. 21 p. m.

Z Nowego Jorku d. 18. Marca.

Odebraliśmy tu świeżo kopiią odezwy wydaney przez naywyższego wodza na St. Domingo Dessalina do czarnych mieszkańcow tey wyspy, w którey ten okrutny człowiek wzywa do wymordowania wszystkich ludzi białych zaczynaiąc od Francuzow. Wolą iego za nadto dobrze wykonano, ponieważ biali ludzie pozostali na tey wyspie po odpłynieniu woyska francuzkiego nielitościwie od czarnych pomordowanemi zostali. Kapitan Fairchid przybyły tu z Cayes donosi, że dnia 21 Stycznia zamordowano tam 70 białych mieszkańcow i trupy ich w morze wrzucono. Nazaiutrz nowey rzezi, dopełniono w którey 89 naypierwszych osadnikow utraciło życie; ich domy zostały złupionemi, a trupy podobnież do morza wrzuconemi. Odebrano także w Cayes wiadomość, że czarni wyrzneli wszystkich mieszkańcow Kapu i w twierdzy Republicain. Odezwa o którey wspomnieliśmy iest datowana pierwszego roku niepodległości ludu Hayti, (imie pod którem znana była dawniey wyspa St. Domingo.) Oto iest osnowa tey odezwy:

Obywatele Ziomkowie! Zgromadziłem w tey ważney okoliczności walecznych żołnierzow, którzy krew swoią przelewali za sprawę wolności; ci wspaniali ludzie, którzy kierowali waszemi usiłowaniami przeciwko tyrannii, nieuczynili ieszcze dosyć dla waszego szczęścia. Wszystko cokolwiek tu ieszcze przypomina imie francuzkie, przywodzi nam na pamięć okrucieństwa tego ludu zaboyczego. Nasze prawa, nasze obyczaie, nasze miasta, wszystko nosi na sobie cechę Francyi. Co mówię? Francuzi znayduią się nawet ieszcze na naszey wyspie. Niestety byliśmy offiarami przez lat 14 naszey łatwowierności i naszey powolności, podbici od Francuzow nie przez oręż, lecz przez szumną wymowę odezw ich agentow; kiedyż nakoniec będzie nam wolno tymże co i oni oddychac powietrzem. Coż mamy swpolnego z tym zaboyczym ludem? Jego okrucieństwa porownane z naszem cierpliwem umiarkowaniem; rożnica iego koloru od naszego, nieprzeyźrane morza, które nas oddzielaią od niego; nasze mszczące się klima, wszystko nam mowi, że ci ludzie nie są naszemi braćmi, że nigdy się niemi nie staną, i że ieżeli znaydować będą pomiędzy nami przytułek, nie przestaną czynić pomiędzy nami zamieszania i rozterkow. Obywatele mieszkańcy Hayti, mężczyzni, niewiasty, panienki, dzieci rzuccie wzrok na każdy kącik tey wyspy. Szukaycie tam wy mężczyzni waszych żon, wy żony waszych mężow i waszych siostr, Co mowię szukaycie tam waszych dzieci, waszych dzieci piersiami ieszcze karmionych. Coż się z niemi stało? Oto stały się łupem tych drapieżcow. Na mieyscu tych tchliwych dla was ofiar, oczy wasze nie spostrzegą tylko

zaboycow, tylko tygrysow nie otartych ieszcze z ich krwi, a których okropna przytomność wyrzuca wam waszą nieczułość, wasze spoźnienie w zemszczeniu się za nie. Dlaczegoż spoźniać się z uspokoieniem ich cieniow? Spodziewacież się, że wasze popioły będą mogły spokoynie spoczywać z popiołami waszych oycow dopoki nie wypędzicie tyranii? Jakże popioły waszych krewnych są w grobie, a wyście się za nich niezemścili. Kości ich odpychać będą kości wasze ze wzgardą. Dowiedzcie się Obywatele, żeście nic nieuczynili, ieżeli nie dacie narodom okropnego lecz sprawiedliwego przykładu zemsty, iakiey powinien dopełnić waleczny lud, który odzyskał swoią wolność i chce ią utrzymać. Przestraszmy tych, którzyby ośmielili się ułożyć zamiar na wydarcie nam iey i rozpocznijmy od Francuzow.

Podpisano *Dessalines.*

Od granic Szwaycaryi d. 4. Maia.

Stosownie do wyroku landmana Szwaycaryi trybunał woyskowy ustanowiony w Zurich, rozszedł się na d. 28 Kwietnia. Papiery swoie oddał nadzwyczayney kommissyi stanu która ma niebawnie iak zapewniaią, zdadź rapport radzie małey o kierowaniu dalszym interesow tyczących się powstania i odesłania osob uwięzionych ieszcze po rozsądzenie ich do trybunału appellacyynego. Mowią, że 60 osob będzie odesłanych do tego trybunału. — Pietnaście kompaniy woyska związkowego wyszło z Zurichu. Kommissya stanu podziękowała im za ich usługę w sposobie nader pochlebnym, a rząd kazał im rozdać pieniędze i medalle; ostatnie są różney wartości dla officyerow od 12 franków aż do 40 czer. zło. dla podofficyerow i żołnierzy od 20 do 40 bacow, stosownie do tego czy należeli lub nie do rozprawy na dniu 28 Marca.

Z Berna donoszą pod dniem 30 Kwietnia co następuie:

„ P. Henryk Meister z Zurichu bywszy prezydent kommissyi kantonowey przed kilku dniami przybył do naszego miasta, landman Szwaycaryi Afry przypadkiem znaydował się tu pod ten czas, ztąd wniesiono, że przybycie ich tu było umówione. Podług wiadomości dosyć pewnych wyiazd P. Meister do Paryża od kilku miesięcy był ułożony. „

Landman Szwaycaryi przez okólnik wzywa wszystkie rządy kantonowe, aby dawały naywiększe baczenie na cudzoziemcow, którzy mogliby bydź podeyrzanemi że należeli do spisku knowanego przeciw rządowi francuzkiemu i do wygnania z swoich kantonow emigrantow, którzyby nie dowiedli, że pozyskali amnestyą lub nie mieli zaświadczeń ambassadora francuzkiego.

Z Frankfurtu d. 7. Maia.

P. Baikow przeieżdżał na dniu wczorayszym przez nasze miasto iadąc gońcem z Paryża do Peterzburga.

Xżę następca Linange wyiechał na d. 3 b. m. wraz z swoią małżonką z Koburga do Amerbach.

Dowiaduiemy się z Kassel, że całe woysko Heskie wyiąwszy załogi w Xięstwie Hanau odebrało rozkaz ruszyć na d. 25 p. m. Kilka korpusow stosownie do tego rozkazu ruszyły iuż były, gdy d. 28. po przybyciu dniem wprzody gońca do Kassel przeciwny do woyska wydano rozkaz. Woysko Heskie które miało ruszyć, składało się 24 szwadronow iazdy i 38 batalionow piechoty. Przeznaczeniem iego zdawała się bydź granica kraiu Hanowerskiego.

Rewiie woyska pruskiego, które na wiosnę miały się odprawiać pod Królewcem, pod Jerukien, pod Warszawą i Poznaniem iuż nie nastąpią. Król Jmć. Pruski przestanie na rewiiach, które się pod Potsdamem, pod Berlinem, pod Stargardem i pod Makerau w Śląsku od-

prawią. Pod czas rewii pod Makerau, która w pierwszych dniach Lipca nastąpi. Król Jmć Pruski widzieć się będzie, iak zapewniaią z Jmperatorem Jmć Rossyyskim.

Z Genui d. 28. Kwietnim.

Podług doniesień odebranych z różnych punktow rzeki Ponent, na tey rzece pokazało się wiele okrętow angielskich. W Wintimiglia widziano d. 21 i 22 eskadrę od 13 do 14 okrętów która zdawała się bydź angielską.

Dowiaduiemy się z Liworna pod dniem 25 że tam ciągle aresztuią różne osoby. Jenerał francuzki Verdier kommendant Liworneński poiechał do Florencyi. Do Liworna przybyło 41 Barbareskow wziętych w niewolą przez żołnierzy toskańskich na brzegach w okolicach *Pietra Santa* gdzie na ląd wysiedli.

Dowiaduiemy się z Rzymu że Oyciec Massino, jeneralny Definitor zakonu S. Franciszka biskupem Lauzany od Jego Swiątobliwości mianowanym został,

Z Medyolanu d. 30. Kwietnia.

Na dniu wczorayszym ciało prawodawcze oznaczywszy w sposobie od konstytucyi przepisanym członki, które w roku ninieyszym maią wyyść z iego łona i sposob w iakim maią bydź zastąpione przez wybory z kollegiow wybiorczych na nadchodzącym ich posiedzeniu, swoie zwyczayne tegorocznie posiedzenia ukończyło. Członkami wychodzącemi, oprocz tych którzy pomarli, złożyli urzędy lub na wyższe powołanemi zostali są: Alemagna, Astolfi, Bentivoglio, Bertololi, Caleppi, Candrini, Corner, Fabri, Lamberti, Leonardi, Macchi, Opizzoni, Salimboni, Tamasia i Traversa.

Z Sztokolmu d. 8. Maia.

Umarł tu półkownik Torvigge, kawaler orderu mieczowego i bywszego francuzkiego dla zasługi, w 83 roku życia.

Wiosna bardzo się u nas nierychło tego zaczęna roku; pola ieszcze się nie zielenią, a gospodarzom brakuie karmy dla bydła.

Rozmaite Wiadomości.

Półkownik Rosen ślachcic Inflandzki służąc w woysku pod Xciem Bernardem Saxen Weimar, a późniey w woysku francuzkim nabył sławy walecznego żołnierza. Ożenił się w Alsacyi i pod czas oblężenia Doli w roku 1668 poiechał Króla Francuzkiego powitać. Jechał na koniu maiącym lat 33. który mu, iak powiedział Królowi, w bitwie pod Roeroy życie uratował. Wkrótce potem umarł zapewniwszy dla tego konia pensyą z łąką i wolnością. — Mniemam, że sędziowie, którzy odsądzili od zapisu kota Pani Du Puis, nie byliby odsądzili konia półkownika. Testament tey damy wielki zrobił odgłos; wyprowadzono sprawę do sądu o uchylenie go. Maurice, Vautier i Ferrierc sławni adwokaci silili swoy umysł, pierwszy broniąc testamentu, dway drudzy żądaiąc uchylenia. Pensya którą zmarła naznaczyła kotowi, i odwiedziny go, które co tydzień czyuić kazała, były punktami przeciwko którym naywięcey powstawano.

Sławny z wyniosłości swoiey Xżę Alba, miał zwyczay mowić *Ty* naypoważnieyszym mężom Hiszpanii i Flandryi, hrabiom i kawalerom orderu Złotego Runa. Z przykrością to znoszono, iednak nikt nie śmiał sprzeciwić mu się. Jeden tylko paż, który nie zważał na następności, odważył się śmiało mu odpowiedzieć. Xżę Alba iadł pewnego czasu obiad u iednego Xcia, i zawołał na iego pazia, młodzieńca z dawney ślacheckiey familii, głosem nakazuiącym: " Paziu naley mi wina! ,, — " Chceszże czerwonego lub białego, " odpowie paż żywo. — Alba spoyrzał na niego piorunuiącym wzrokiem; paż patrzał mu śmiało w oczy. „ Brawo! „ rzecze nakoniec Alba, skrzywiwszy usta, bo śmiać się nigdy nie mogł, " z Ciebie moy synu, będzie coś dobrego. Naley mi czerwonego. „

prawią. Pod czas rewii pod Makerau, która w pierwszych dniach Lipca nastąpi. Król Jmć Pruski widziec się będzie, iak zapewniaią z Jmperatorem Jmć Rossyyskim.

Z Genui d. 28. *Kwietnim.*

Podług doniesień odebranych z różnych punktow rzeki Ponent, na tey rzece pokazało się wiele okrętow angielskich. W Wintimiglia widziano d. 21 i 22 eskadrę od 13 do 14 okrętów która zdawała się bydź angielską.

Dowiaduiemy się z Liworna pod dniem 25 że tam ciągle aresztuią różne osoby. Jenerał francuzki Verdier kommendant Liworneński poiechał do Florencyi. Do Liworna przybyło 41 Barbareskow wziętych w niewolą przez żołnierzy, toskańskich na brzegach w okolicach *Pietra Santa* gdzie na ląd wysiedli.

Dowiaduiemy się z Rzymu że Oyciec Missino, jeneralny Definitor zakonu S. Franciszka biskupem Lauzany od Jego Swiątobliwości mianowanym został,

Z Medyolanu d. 30. *Kwietnia.*

Na dniu wczorayszym ciało prawodawcze oznaczywszy w sposobie od konstytucyi przepisanym członki, które w roku ninieyszym maią wyyść z iego łona i sposob w iakim maią bydź zastąpione przez wybory z kollegiow wybiorczych na nadchodzącym ich posiedzeniu, swoie zwyczayne tegoroczne posiedzenia ukończyło. Członkami wychodzącemi, oprocz tych którzy pomarli, złożyli urzędy lub na wyższe powołanemi zostali są: Alemagna, Astolfi, Bentivoglio, Bertololi, Caleppi, Candrini, Corner, Fabri, Lamberti, Leonardi, Macchi, Opizzoni, Salimboni, Tamasia i Traversa.

Z Sztokolmu d. 8. *Maia.*

Umarł tu półkownik Torvigge, kawaler orderu mieczowego i bywszego francuzkiego dla zasługi, w 83 roku życia.

Wiosna bardzo się u nas nierychło tego zaczena roku; pola ieszcze się nie zielenią, a gospodarzom brakuie karmy dla bydła.

Rozmaite Wiadomości.

Półkownik Rosen ślachcic Inflandzki służąc w woysku pod Xciem Bernardem Saxen Weimar, a poźniey w woysku francuzkim nabył sławy walecznego żołnierza. Ożenił się w Alsacyi i pod czas oblężenia Doli w roku 1668 poiechał Króla Francuzkiego powitać. Jechał na koniu maiącym lat 33. który mu, iak powiedział Królowi, w bitwie pod Roeroy życie uratował. Wkrótce potem umarł zapewniwszy dla tego konia pensyą z łąką i wolnością. — Mniemam, że sędziowie, którzy odsądzili od zapisu kota Pani Du Puis, nie byliby odsądzili konia półkownika. Testament tey damy wielki zrobił odgłos; wyprowadzono sprawę do sądu o uchylenie go. Maurice, Vautier i Ferrierc sławni adwokaci silili swoy umysł, pierwszy broniąc testamentu, dway drudzy żądaiąc uchylenia. Pensya którą zmarła naznaczyła kotowi, i odwiedziny go, które co tydzień czyuić kazała, były punktami przeciwko którym naywięcey powstawano.

Sławny z wyniosłości swoiey Xżę Alba, miał zwyczay mowić *Ty* naypoważnieyszym mężom Hiszpanii i Flandryi, hrabiom i kawalerom orderu Złotego Runa. Z przykrością to znoszono, iednak nikt nie śmiał sprzeciwić mu się. Jeden tylko paż, który nie zważał następności, odważył się śmiało mu odpowiedzieć Xżę Alba iadł pewnego czasu obiad u iednego Xcia, i zawołał na iego pazia, młodzieńca z dawney ślacheckiey familii, głosem nakazuiącym: " Paziu naley mi wina!,, —" Chceszże czerwonego lub białego, " odpowie paź żywo. — Alba spoyrzał na niego piorunuiącym wzrokiem; paż patrzał mu śmiało w oczy. „ Brawo! „ rzecze nakoniec Alba, skrzywiwszy usta, bo śmiać się nigdy nie mogł, " z Ciebie moy synu, będzie coś dobrego. Naley mi czerwonego. „